

Vietnam

Leon Peterse en Joke Petri

DO
MI
NI
CU
S 



Inhoud

VIETNAM

- ▶ Boottochten naar drijvende markten in de Mekongdelta
- ▶ De oude koopmanshuizen in Hoi An
- ▶ De Citadel van Hué en de keizerlijke tomben aan de Parfumrivier
- ▶ Verblijf op een jonk in Halong Bay
- ▶ Reis langs de bergvolken in het noorden
- ▶ Het pittoreske eiland Phu Quoc

- 7 Kaarten en plattegronden
- 9 Woord vooraf
- 1** **11 Kennismaken met Vietnam**
 - 12 Land van het zuiden
 - 12 Afwisselend landschap
 - 15 Ingewikkeld moessonklimaat
 - 16 Rijkgeschakeerde dierenwereld
 - 17 Vietnamezen en andere etnische groepen
 - 21 Vietnamese taal
 - 23 Bestuur en staatsinrichting
 - 24 Economische ontwikkelingen
 - 31 Samenleving
 - 36 Vietnam culinair
- 2** **41 Historisch overzicht**
 - 42 Prehistorie
 - 42 Chinese heerschappij
 - 44 Onafhankelijke, nationale dynastieën (939–1527)
 - 46 Periode van verdeeldheid (1527–1802)
 - 47 Komst van de Fransen
 - 48 Kolonialisme en nationalisme
 - 51 Eerste Indochinese oorlog (1946–1954)
 - 53 Deling van Vietnam
 - 55 Tweede Indochinese oorlog (1964–1975)
 - 59 Vietnam na de hereniging
- 3** **65 Religie, kunst en cultuur**
 - 66 De 'drie religies'
 - 70 Hoa Hao
 - 70 Christendom
 - 71 Cao Dai
 - 72 Overige godsdiensten
 - 73 Literatuur
 - 75 Muziek: van traditioneel tot Viet Pop
 - 76 Theater
 - 76 Architectuur
 - 78 Volkskunst
- 4** **81 Ho Chi Minh-stad (Saigon)**
 - 82 Stad van Oom Ho
 - 84 Geschiedenis
 - 86 District Saigon
 - 97 District Cholon
 - 102 Omgeving Ho Chi Minh-stad
- 5** **113 Mekongdelta**
 - 114 Dichtbevolkte regio
 - 115 Rung Tram
 - 116 Long Xuyen
 - 117 Chau Doc
 - 121 Ha Tien
 - 121 Cantho
 - 122 Vinh Long
 - 123 Ben Tre
 - 124 Mytho
 - 125 Phu Quoc
- 6** **133 Dalat en de provincie Lam Dong**
 - 134 Van Ho Chi Minh-stad naar Dalat
 - 135 Dalat
 - 140 Van Dalat naar Phan Rang

Kaarten en plattegronden

7 147 Phan Rang en Nha Trang

- 148 De Cham-torens van Phan Rang
- 148 Van Phan Rang naar Nha Trang
- 149 Nha Trang

8 163 Van Nha Trang naar Hoi An

- 164 Van Nha Trang naar Qui Nhon
- 166 Van Qui Nhon naar Hoi An
- 169 Hoi An

9 183 Danang en omgeving

- 184 Geschiedenis
- 184 Cham-museum
- 187 Overige bezienswaardigheden
- 189 Marmerbergen
- 193 Cham-tempels van My Son
- 195 Hai-Vanpas en Lang Co

10 199 Hué

- 200 Geschiedenis
- 202 Citadel
- 209 Pagoden in het zuidelijk stadsdeel
- 210 Keizerlijke tomben en pagoden langs de Parfumrivier

11 221 Hanoi

- 222 Geschiedenis
- 225 In de buurt van het Hoan-Kiemmeer

- 228 De oude handelswijk
- 232 Rond het mausoleum van Ho Chi Minh
- 236 Het Westmeer
- 237 Tempel van de Literatuur en omgeving
- 239 Etnologisch museum
- 240 Omgeving van Hanoi

12 253 Noordoost-Vietnam

- 254 Haiphong
- 256 Halong Bay
- 258 Eiland Cat Ba
- 260 Provincies Lang Son en Cao Bang
- 263 Ba Be Nationaal Park
- 264 Provincie Ha Giang

13 273 Noordwest-Vietnam

- 274 Van Hanoi naar Son La
- 277 Van Son La naar Dien Bien Phu
- 279 Van Dien Bien Phu naar Muong Lay
- 281 Van Muong Lay naar Sapa
- 284 Van Sapa naar Hanoi

i 288 Algemene informatie

r 306 Register

- 8 Vietnam
- 82 Ho Chi Minh-stad
- 87 District Saigon
- 96 District Cholon
- 114 Mekongdelta en omgeving Ho Chi Minh-stad
- 134 Dalat en omgeving
- 150 Nha Trang
- 168 Hoi An
- 185 Danang
- 192 My Son
- 201 Hué
- 211 Tempels en tomben langs de Parfumrivier
- 222 Hanoi
- 229 De oude handelswijk van Hanoi
- 254 Halong Bay en het eiland Cat Ba
- 274 Noord-Vietnam



Woord vooraf

Met een goede infrastructuur, comfortabele hotels en uitstekende toeristische voorzieningen komt Vietnam tegemoet aan de wensen van de reiziger. Vietnam is een afwisselend land. De verschillen in landschap en culturele ontwikkeling tussen het zuiden, midden en noorden zijn opvallend. Naast drukke miljoenensteden als Ho Chi Minh-stad en Hanoi zijn er dorpjes op het platteland waar de tijd lijkt te hebben stilgestaan. Het landschap loopt uiteen van tropische palmenstranden tot ruige berggebieden, terwijl het klimaat varieert van tropisch warm in het zuiden tot winterse kou in de bergen van het hoge noorden. De verscheidenheid aan bevolkingsgroepen is enorm: naast de meerderheid van etnische Vietnamezen en een minderheid van Chinezen leven er meer dan vijftig bergvolken in het midden en noorden van het land.

Vietnam biedt voor elk wat wils. In Ho Chi Minh-stad en Hanoi getuigen oude gebouwen van het Franse koloniale verleden. Tot de andere historische overblijfselen behoren koopmanshuizen, keizerlijke tomben en herinneringen aan de oorlog. Zonaanbidders, snorkelaars en duikers kunnen terecht op eilanden en stranden. Voor wandelaars lonken berglandschappen met dorpen en stadjes waar minderheden op de markt hun inkopen doen.

De opkomst van Vietnam als toeristische bestemming dateert van het eind van de 20ste eeuw. Kort daarvoor was het land synoniem met oorlogsgeweld. Na de terugtrekking van de laatste Amerikaanse troepen in 1975 werden het noorden en zuiden verenigd als de Socialistische Republiek Vietnam en ging het land op slot. Aan deze isolatie kwam een einde dankzij de politieke en economische hervormingen die in 1986 van start gingen. Langzaam stroomden de toeristen toe, met als gevolg dat het land nu een bloeiende toeristenindustrie kent.

Leon Peterse

Joke Petri

Leon Peterse en Joke Petri maakten tientallen reizen naar verschillende Aziatische bestemmingen. Hun voorkeur gaat vooral uit naar het Indische subcontinent en Zuidoost-Azië. Voor Dominicus schreven zij onder meer *India*, *Indonesië* en *Sri Lanka*.

Kennismaken met Vietnam



Vietnamezen vergelijken hun land vaak met een bamboedraagstok met aan de uiteinden een mand rijst. Dat doen ze niet als gevolg van de intensieve rijstbouw, maar vanwege de langgerekte vorm van het land. Vietnam heeft een smal middendeel en loopt breed uit in het noorden en zuiden.

In landschappelijk en cultureel opzicht is Vietnam een bijzonder gevarieerd land. Het noorden is bergachtig, met bijzondere natuurverschijnselen zoals het karstlandschap van Halong Bay. Het centrale deel bestaat uit een bergketen die abrupt overgaat in een smalle kuststrook. Het grootste deel van het zuiden wordt ingenomen door de delta van de rivier de Mekong. Vietnam heeft een rijkgeschakeerde dierenwereld, die overigens onder druk staat vanwege de ontbossing.

Naast de meerderheid van etnische Vietnamezen en een minderheid van Chinezen bestaat de bevolking uit 53 groepen, waarvan de meeste tot de bergstammen behoren. Ze leven van de landbouw en wonen in paalwoningen in traditionele dorpen.

< Meisje uit de Mekongdelta.



ALLEDAAGS VIETNAMEES

Vooral door de verschillende toonhoogten is het leren spreken van Vietnamees niet eenvoudig. Toch is het handig om enkele woorden te kennen. Overal op straat in Ho Chi Minh-stad en Hanoi zijn Engels-Vietnamese woordenboekjes te koop. Door woorden aan te wijzen, kan men zijn wensen kenbaar maken.

Hallo is *chao*. Alstublieft en dank u wel is respectievelijk *xin moi* en *cam on*. *Xin loi* betekent pardon. Ja is *vang* en nee is *khong*.

Oudere mannen spreekt men aan met *ong* en oudere vrouwen met *ba*. Tegen jongere mannen zegt men *anh* en tegen jongere vrouwen *chi*. De aanspreektitel voor ongetrouwde vrouwen en meisjes is *co*.

Als gevraagd wordt waar je vandaan komt, kun je antwoorden met: *Toi languoi Halan* (Ik kom uit Nederland) of *Toi languoi Bi* (Ik ben Belg).

Telwoorden

een	<i>mot</i>
twee	<i>hai</i>
drie	<i>ba</i>
vier	<i>bon</i>
vijf	<i>nam</i>
zes	<i>sau</i>
zeven	<i>bay</i>
acht	<i>tam</i>
negen	<i>chin</i>
tien	<i>muoi</i>
elf	<i>muoi mot</i>
twintig	<i>hai muoi</i>
vijftig	<i>nam muoi</i>
honderd	<i>mot tram</i>
duizend	<i>mot ngan</i>
miljoen	<i>mot trieu</i>

Dagen van de week

maandag	<i>thu hai</i>
dinsdag	<i>thu ba</i>
woensdag	<i>thu tu</i>
donderdag	<i>thu nam</i>
vrijdag	<i>thu sau</i>
zaterdag	<i>thu bay</i>
zondag	<i>chu nhat</i>

Eten en drinken

brood	<i>banh mi</i>
rijst	<i>com</i>
soep	<i>pho</i>
rundvlees	<i>thit bo</i>
kip	<i>thit ga</i>
varkensvlees	<i>thit heo</i>
vis	<i>ca</i>
garnalen	<i>tom</i>
krab	<i>cua</i>
groente	<i>rau</i>
ei	<i>trung</i>
kaas	<i>pho mai</i>
gekookt	<i>luoc</i>
gebakken	<i>chien, ran</i>
vegetarisch	<i>an chay</i>
mineraalwater	<i>nuoc suoi</i>
koffie	<i>ca phe</i>
thee	<i>nuoc tra</i>
bier	<i>bia</i>

De d- met dwarsstreep klinkt als een harde d en zonder dwarsstreep als z. De kh spreekt men uit als ch, de nh als nj, de ph als f en de x als s. Sommige letters worden in noord en zuid verschillend uitgesproken.

Buitenlandse talen

Het Engels is sterk in opmars. Veel Vietnamezen volgen privéles en buitenlanders worden vaak benaderd om de taal te oefenen. In het zuiden, waar de inwoners in het verleden dikwijls voor de Amerikanen hebben gewerkt, is de kennis van het Engels het meest verbreid.

Ook in het noorden spreken de inwoners, vooral jongeren, een aardig mondje Engels.

Tot voor kort was Russisch de meest verbreide buitenlandse taal in Vietnam, vooral in het noorden. Russische experts kwamen na 1975 naar Vietnam om het land te helpen met de wederopbouw. Iedere buitenlander die zich in het land vertoonde, kreeg het etiket *Lien Xo* (Rus) opgeplakt. Na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie nam de interesse voor het Russisch snel af.

In Ho Chi Minh-stad en Hanoi werken Nederlandse touroperators soms met Vietnamese reisbegeleiders die het Nederlands verrassend goed beheersen.

BESTUUR EN STAATSINRICHTING

Vietnam heeft 58 provincies (*tin*). Daarnaast zijn er vijf autonome gemeenten: Hanoi, Haiphong, Danang, Cantho en Ho Chi Minh-stad. De provincies en autonome gemeenten zijn verder onderverdeeld in districten. De stedelijke districten zijn ingedeeld in wijken en de landelijke districten in dorpen.

Staatsinrichting

De Socialistische Republiek Vietnam – de officiële naam luidt: *Cong Hoa Xa Hoi Chu Nghia Viet Nam* – is een eenheidsstaat die in juli 1976 is ontstaan door samenvoeging van de Democratische Republiek Vietnam (Noord-Vietnam) en de Republiek van Vietnam (Zuid-Vietnam).

De staatsinrichting van de republiek is vastgelegd in de grondwet van 1992. Deze constitutie bevestigde de leidende rol van de communistische partij in het staatsbestel, maar beperkte meer dan voorheen de bevoegdheden van deze partij.

Volkvertegenwoordiging

Het hoogste wetgevende orgaan is de Nationale Vergadering. Dit parlement telt één Kamer. De leden worden door middel van algemeen kiesrecht voor vijf jaar gekozen. De Nationale Vergadering komt slechts twee keer per jaar bijeen. Verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken is een staatsraad, die wordt gekozen door de leden van het parlement en die als permanent orgaan optreedt.

PREHISTORIE

Bij gebrek aan historische bronnen is van de vroegste geschiedenis weinig bekend. Uit archeologische vondsten blijkt dat er al in de oude steentijd, zo'n 300.000 jaar geleden, mensen woonden in de vallei van de Ma-rivier, ten zuidwesten van het huidige Hanoi.

Tussen de 9de en 3de eeuw v.Chr. was in het dal van de rivier de Ma een hoogontwikkelde beschaving gevestigd. De bevolking, de Lac Viet, was heel bedreven in de kunst van het bronsgieten en metaalbewerken. Deze cultuur is bekend geworden als de Dong-Soncultuur, naar de vindplaats van enkele prachtig gedecoreerde vazen en trommen. De Lac Viet beschouwt men als de directe voorouders van de Vietnamezen.

De bloeiperiode van de Lac Viet kwam tijdens de Thuc-dynastie in het koninkrijk Au Lac (258–208 v.Chr.). Vanuit hun hoofdstad Co Lao beheersten de vorsten de handelswegen naar China en India. Daarnaast was de macht van de heersers gebaseerd op natte rijstbouw. Deze was mogelijk gemaakt door de constructie van dijken en kanalen.

In de 3de eeuw v.Chr. werd het noorden van Vietnam herhaaldelijk geteisterd door invasies vanuit Zuid-China. In 208 v.Chr. kwam aan de macht van de Lac Viet definitief een einde. In dat jaar stichtte de opstandige Chinese generaal Trieu Da een onafhankelijke staat, die zich uitstreckte van Kanton in het zuiden van China tot voorbij de delta van de Rode Rivier. Hij noemde het rijk Nam Viet, het zuidelijke land van de Viet. Uiteindelijk veranderde deze naam in Vietnam. Onder Trieu Da vond er een versmelting plaats tussen de Lac Viet en de Chinese nieuwkomers en werd de basis gelegd voor de huidige etnische samenstelling van de bevolking.

CHINESE HEERSCHAPPIJ

In 111 v.Chr. veroverden legers van de Han-dynastie uit China het onafhankelijke Nam Viet. Hiermee begon een periode van Chinese overheersing, die meer dan duizend jaar duurde, tot 938 n.Chr. Nam Viet werd ingelijfd als de provincie Giao Chi en kwam onder gezag van een gouverneur. Deze bestuurdde het gebied met behulp van leenheren die schatplichtig waren aan China.

Tijdens de Chinese overheersing kwamen de Viet sterk onder invloed van de machtige noorderbuur. Chinese ambtenaren en kolonisten introduceerden nieuwe religies als confucianisme, taoïsme en mahayana-boeddhisme. Ze brachten het Chinese schrift mee, de Chinese geneeskunde en de laatste landbouwtechnieken. De Viet profiteerden van de verworvenheden van de Chinese bezetter, maar probeerden toch zoveel mogelijk hun eigen identiteit te bewaren. Pogingen om de Chinese cultuur van bovenaf op te leggen of de rechten van de lokale adel te beperken leidden steevast tot opstanden.

De meest tot de verbeelding sprekende opstand vond plaats tussen 40 en 43 n.Chr. en is bekend geworden als de Hai-Ba-Trung-rebellie (Opstand van



De Tempel van de Literatuur, de eerste universiteit van het land.

van de mandarijnen, wilde worden toegelaten, moest strenge examens afleggen. Tot in het begin van de 20ste eeuw bleef het examensysteem de basis voor deelname aan het bestuur. Ook nu nog hechten Vietnamezen veel waarde aan een goede opleiding.

Het confucianisme heeft vanaf de introductie door de Chinezen in de 2de eeuw v.Chr. grote invloed gehad op het maatschappelijke leven in Vietnam. Door de nadruk op handhaving van de status-quo was de leer vooral populair bij de heersende klasse die de macht wilde behouden. Door de grote politieke en sociale veranderingen sinds het begin van de 20ste eeuw verloor het confucianisme sterk aan betekenis.

HOA HAO

De Hoa-Hao-sekte, een afsplitsing van het boeddhisme, werd in 1939 gesticht door Huynh Phu So, een 20-jarige monnik uit Chau Doc in het zuidwesten van Vietnam. So wilde een terugkeer naar het zuivere boeddhisme. Hij bepleitte een sterk persoonlijk geloof en een direct contact tussen mens en God, zonder tussenkomst van anderen. De sekte kent daarom geen tempels, priesters en rituelen. Verder predikte So de komst van een duizendjarig vredesrijk en het einde van de wereld.

De beweging maakte vanaf het begin een snelle groei door. De Hoa Hao was bovendien politiek actief. Dat laatste verontrustte de Fransen ten zeerste. Ze pakten So op en sloten hem op in een psychiatrische inrichting. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werkte de anti-Franse So samen met de Japanse bezetter die de sekte van wapens voorzag.

Na de Japanse capitulatie kwam de Hoa Hao in botsing met de Viet Minh. Na de moord op hun leider besloot de sekte tot samenwerking met de Fransen. In 1956 maakte president Diem met harde hand een einde aan de militaire en politieke macht van de Hoa Hao.

Na de val van het zuiden, in 1975, verzette de Hoa Hao zich tegen het nieuwe bewind. De regering beantwoordde het verzet met de arrestatie van de leiders.

De Hoa-Hao-sekte heeft nu ongeveer 1,5 miljoen aanhangers, voornamelijk in de Mekongdelta en in het uiterste zuidwesten van het land.

CHRISTENDOM

Het rooms-katholicisme deed in de 16de eeuw zijn intrede in Vietnam. In 1533 arriveerde de eerste Portugese missionaris in Tonkin. Een eeuw later boekte de Franse jezuïet Alexandre de Rhodes grote aantallen bekeerlingen door hele dorpen tegelijk tot het katholieke geloof over te halen. De Vietnamese heersers zagen deze bekeringen met lede ogen aan. Meermalen gingen ze over tot vervolging van de missie en enkele keren werd het geloof zelfs verboden. Pas onder het Franse koloniale bestuur kreeg het catholicisme de

VOOROUDEVERERING

De voorouderverering in Vietnam bestond al voor de komst van de eerste religies. Volgens de aanhangers leeft de geest van een overledene voort na de dood. Als de geesten op de juiste wijze worden geëerd, zullen zij het nageslacht goedgezind zijn en bescherming bieden. Een geest die niet voldoende aandacht krijgt, brengt ongeluk.

In Vietnamese huizen en pagoden staan dikwijls voorouderaltaren, met daarop foto's van de overleden familieleden. Op belangrijke dagen, zoals de jaardag van het overlijden, verricht de oudste zoon de voorgeschreven rituelen. Die bestaan onder andere uit het aanbieden van offergaven en het verbranden van symbolisch geld.

wind in de zeilen. Veel Vietnamezen die in het koloniale bestuur een middel zagen om hogerop te komen, traden toe tot de Kerk.

Uit angst voor vervolging trokken katholieken uit het noorden na 1954 massaal naar het zuiden, waar ze de machtsbasis vormden voor de katholieke president Diem. Na 1975 kwam het geloof onder druk te staan. Katholieke scholen en kerkelijke landerijen werden genationaliseerd. De regering zag in de beweging die nauw had samengewerkt met het koloniale bewind, een mogelijke verzetshaard. Nu kan de Kerk haar werk weer ongehinderd uitvoeren, mits ze zich onthoudt van politieke activiteiten.

Ca. 8% van de bevolking is katholiek. Daarmee heeft Vietnam na de Filipijnen het hoogste percentage katholieken van Zuidoost-Azië. De meeste gelovigen wonen in het zuiden. Er zijn 23 bisdommen en drie aartsbisdommen: in Hanoi, Hué en Ho Chi Minh-stad.

Het protestantisme kwam pas in het begin van de 20ste eeuw naar Vietnam. Er zijn 300.000 gelovigen, voornamelijk Montagnards uit het centrale bergland en stedelingen in het zuiden. Protestantse geestelijken werden na 1975 hevig vervolgd, maar de Kerk kan nu weer normaal functioneren.

CAO DAI

Het geloof van de Cao Dai ontstond in 1926. Ngo Minh Chieu, een Vietnamese ambtenaar van het koloniale bestuur, kwam tijdens een seance in contact met Cao Dai, het hoogste Opperwezen. Die spoorde hem aan het beste uit de religies van Oost en West met elkaar te combineren. Zo zou een nieuwe, ideale godsdienst ontstaan.

Het caodaïsme is een unieke samensmelting van boeddhisme, taoïsme, confucianisme, christendom, islam, spiritisme en voorouderverering. Er is één god, Cao Dai. Om met de god en de geestenwereld in contact te komen, maakt men gebruik van mediums. De seances worden in het Vietnamese, Chinees, Frans en Engels gehouden.



De wolkenkrabber Bitexco Financial Tower.

ao dai, verruild voor jeans en minirok en doorkruisen de stad op kleine Honda's, hét nieuwe statussymbool. Bars als 'Apocalypse Now' en disco's, nachtclubs en rooftopbars trekken niet alleen toeristen, maar ook de nieuwe rijken, waaronder talrijke kinderen van partijfunctionarissen.

DISTRICT SAIGON

District Saigon (district 1) heeft twee centra van toeristisch belang. In de omgeving van Dong Khoi Street en Nguyen Hué Boulevard in het oosten zijn goede restaurants, bars, disco's en duurdere hotels; deze buurt is een geliefde pleisterplaats voor bezoekers met een ruimere beurs. Het gebied rond Pham Ngu Lao Street in het westen is in korte tijd uitgegroeid tot een populair oord voor budgetreizigers.

District Saigon heeft interessante bezienswaardigheden, waaronder musea, tempels en pagoden en een markt. In dit deel van de stad met zijn oude koloniale hotels, kathedraal, stadhuis en pleinen is de Franse erfenis het best bewaard gebleven.

Wandeling door centraal Saigon

De beste manier om centraal Saigon te verkennen is te voet. Startpunt van de wandeling is het **Museum van Schone Kunsten**, dat is gehuisvest in een mooi koloniaal pand uit het begin van de 20ste eeuw. De collectie omvat onder andere olieverfschilderingen, lakwerk, moderne en revolutionaire kunst. Een voorbeeld van dat laatste is de afbeelding van soldaten die de Hai Van Pas overtrekken. Op de bovenverdieping zijn sculpturen, keramiek, antiek meubilair en oude kunst uit de Mekongdelta te zien. Bijzonder fraai is de verzameling beelden uit Champa van de 7de tot de 12de eeuw.

► **MUSEUM.** Geopend: di.–zo. 9–16.30 uur.

De wolkenkrabber **Bitexco Financial Tower** was tot 2017 met 68 verdiepingen het hoogste gebouw van Saigon. Het gebouw is ontworpen door de Amerikaanse architect Carlos Zapata. De iconische wolkenkrabber huisvest kantoren, winkels, restaurants, tentoonstellingen en op de 50ste verdieping een helikopterplatform. Vanaf het uitzichtplatform (Skydeck) op de 49ste



District Saigon

verdieping heb je een spectaculair 360-gradenuitzicht over de stad en de Saigonrivier. Op de 52ste verdieping vind je de hoogste skybar van de stad, de EON Heli Bar.

De drukke **Ben-Thanhmarkt** ligt ten noorden van een rotonde die in de koloniale tijd Place Eugène Cuniac heette. De overdekte markt werd in 1914 gebouwd en stond bekend als de Hallen. De hoofdingang met vierkante klokkentoren is een bekend herkenningspunt in de stad. De markt beslaat een oppervlakte van meer dan een hectare. De meest uiteenlopende goederen zijn er te koop, van groente, fruit, vlees en vis tot huishoudelijke artikelen, kleding, parfum, elektronica, souvenirs en namaak merkhorloges. Ook kun je er kleding laten maken.



Strand bij Phan Thiet.

stad is ook beroemd om de *nuoc mam*, de vissaus die veelvuldig in de Vietnamese keuken wordt toegepast: met een productie van 16 miljoen liter per jaar is Phan Thiet grootleverancier.

Strand en zandduinen

Bijna alle bezoekers aan Phan Thiet komen voor het strand van Mui Ne. Deze kilometerslange baai met kokospalmen begint zo'n vijf kilometer van de stad en loopt door tot het vissersdorp Mui Ne op de punt van het schiereiland. Mui Ne is in korte tijd uitgegroeid tot een van de populairste strandbestemmingen in het zuiden. Langs het strand ligt een hele reeks resorts en guesthouses in iedere prijsklasse. Een van de meest in het oog springende activiteiten hier is *kite surfing*.

Het vissersdorp Mui Ne ligt op 22 km afstand van Phan Thiet. Het plaatsje heeft een haven met een grote vloot blauwe vissersbootjes. Er is ook een kleine, kleurrijke markt. Op het strand maken vrouwen de vis schoon en verkopen de waar ter plekke.

Phan Thiet is vooral bekend vanwege de imposante zandduinen, 2,5 km van het vissersdorp Mui Ne. De grillig gevormde duinen van rood zand roepen beelden op van de Sahara. Beklim de duinen niet op blote voeten, zeker niet op het heetst van de dag, tenzij je leren voetzolen hebt.

PRAKTISCHE INFORMATIE

HO CHI MINH-STAD (SAIGON)

Adressen

Toeristenbureaus

Er zijn diverse instellingen voor reizigers.

- Saigon Tourist, 45 Le Thanh Ton Street (hoek Dong Khoi Street), saigontourist.net.
- Ann Tours, 58 Ton That Tung Street, anntours.com.
- The Sinh Tourist, 246–248 De Tham Street. thesinhtourist.vn.

Postkantoor

General Post Office, naast de kathedraal Notre-Dame; open ma.–vr. 7–19, za.–zo. 8–18 uur.

Ziekenhuis

FV Hospital (fvhospital.com), 6 Nguyen Luong Bang Street, Saigon South, District 7, tel. 84-28-54113333.

Vervoer

Vliegtuig

De luchthaven van Ho Chi Minh-stad, Tan Son Nhat International Airport, ligt 7 km ten noordwesten van centraal Saigon. Terminal 1 is voor binnenlands luchtverkeer; terminal 2 voor internationale vluchten. Buiten de aankomsthal staan taxi's klaar voor de rit naar de stad. Ho Chi Minh-stad heeft internationale luchtvaartverbindingen met

Bangkok, Hongkong, Kuala Lumpur, Phnom Penh, Vientiane en Singapore; Amsterdam, Frankfurt en Parijs; Melbourne en Sydney. Naast internationale vluchten onderhoudt Vietnam Airlines dagelijks binnenlandse vluchten op Nha Trang, Danang, Hué, Haiphong, Hanoi en het eiland Phu Quoc. De luchtvaartmaatschappijen JetStar Pacific Airlines, VietJet Air verzorgen ook binnenlandse vluchten.

Trein

Het spoorwegstation van Saigon ligt in district 3, ten noordwesten van centraal Saigon. Buiten de aankomsthallen rijden treinen naar het noorden en naar alle grote plaatsen langs de kust. De Herenigingsexpres vertrekt zes keer per dag naar Hanoi. De reistijd is 36 tot 44 uur. Vertrektijden veranderen regelmatig. Op het spoorwegstation is een Engelstalige dienstregeling te koop. De voor toeristen belangrijkste haltes (met tussen haakjes de reisduur vanaf Ho Chi Minh-stad): Nha Trang (10 uur), Danang (22 uur), Hué (25 uur), Vinh (36 uur), Hanoi (44 uur). Treinkaartjes zijn te koop op het station. Probeer zo ruim mogelijk van tevoren te reserveren, vooral voor *softsleepers*. Neem voor reserveringen paspoort en visum mee. Het spoorwegstation van Saigon ligt aan 1 Nguyen Thong Street en is vanuit centraal Saigon per taxi bereikbaar. Treinkaartjes bestellen via websites

Phan Rang en Nha Trang

Phan Rang staat bekend om de imposante tempeltorens, een herinnering aan de tijd dat de stad de hoofdstad van het zuidelijke Cham-rijk was. De tempels tonen een treffende gelijkenis met hindoetempels uit India. Ook de badplaats Nha Trang bezit enkele Cham-torens, maar is toch vooral befaamd om het brede witte zandstrand dat uitnodigt tot een paar dagen luieren. Nha Trang betekent in de taal van de Cham 'bamboerivier', een verwijzing naar de planten die ooit de oevers van de rivier bedekten. Bezienswaardig zijn de villa's van Bao Dai, de laatste keizer van de Nguyen-dynastie. Het kristalheldere water rond de negentien eilanden voor de kust is ideaal om te snorkelen en te duiken.

< Boeddhabeeld op de heuvel Trai Thuy in Nha Trang.





Vissersboten in de baai van Dai Lanh.

VAN QUI NHON NAAR HOI AN

Banh It

Ten noorden van Qui Nhon herinneren twaalf bouwwerken uit de 11de tot de 15de eeuw aan de glorie van de Cham.

Het tempelcomplex van Banh It ligt op een heuvel rechts van de weg naar Danang, 18 km ten noorden van Qui Nhon. Er zijn vier gebouwen bewaard gebleven. Ze zijn gedeeltelijk overgroeid en maken een gehavende indruk. Het hoofdheiligtom of de *kalan* is een immens grote toren op de top van de heuvel. Her en der verspreid rond het gebouw liggen brokstukken met beeldhouwwerk. De kleinere toren naast de *kalan* was ooit de bibliotheek. Lager liggen de overige twee bouwwerken. Vanaf de top heb je een bijzonder mooi uitzicht naar alle kanten: in de diepte is onder andere een groot wit beeld van een zittende boeddha te zien.

Sa Huynh

Terug op Highway 1 vallen de oorlogsmonumenten en begraafplaatsen op: in deze streek is hevig gevochten. Sa Huynh is een klein dorpje aan een pittoreske halfronde baai. De plaats is een populaire lunchstop voor reizigers op weg naar Hoi An of Danang. Bij het dorp liggen kilometerslange, verlaten zandstranden. Pas op met zwemmen, want het strand loopt steil af en de zee kan door de sterke branding en hoge golven gevaarlijk zijn. Zoutwinning is de voornaamste bron van inkomsten van Sa Huynh.

HET BLOEDBAD VAN MY LAI

Volgens de Amerikaanse legerleiding was My Lai een bolwerk van de Viet Cong en daarom besloot zij een strafexpeditie te sturen. In de vroege ochtend van de 16de maart 1968 opende de artillerie het vuur op het dorp, gevolgd door een bombardement door de luchtmacht. Kort daarna dropten helikopters drie pelotons van de C-Compagnie onder leiding van kapitein Medina in de rijstvelden bij My Lai, een van de gehuchten van Son My.

Hoewel de Amerikanen geen enkele tegenstand ondervonden, begonnen ze direct op alles wat bewoog te schieten. Daarbij maakte vooral het peloton van luitenant Calley zich aan de meest vreselijke oorlogsmisdaden schuldig. Soldaten schoten vluchtende burgers zonder pardon neer, gooiden handgranaten in schuilkelders waar gezinnen een goed heenkomen hadden gezocht, doodden het vee, staken huizen in brand en verkrachtten vrouwen en meisjes. Ongeveer 170 dorpelingen werden in een greppel gedreven en met machinegeweren in koelen bloede vermoord.

Tijdens de expeditie was er slechts één Amerikaanse gewonde te betreuren: een soldaat die zich expres in zijn voet schoot om niet aan de moordpartij te hoeven meedoen. Aan Vietnamese kant vielen 504 doden, voornamelijk oude mannen, vrouwen, kinderen en baby's. De meeste slachtoffers kwamen uit het gehucht Tu Cung, waar nu het herdenkingsmonument staat.

De legerleiding stelde alles in het werk om de zaak buiten de publiciteit te houden. Maar na anderhalf jaar kregen enkele soldaten last van hun geweten en lichtten de pers in. Luitenant Calley moest zich daarop voor de krijgsraad verantwoorden. Hij kreeg levenslang, maar heeft dankzij persoonlijk ingrijpen van president Nixon zijn straf nooit uitgezeten. De andere officieren kwamen er met een berisping van af.



Monument ter nagedachtenis van de slachtoffers van het bloedbad van My Lai.